

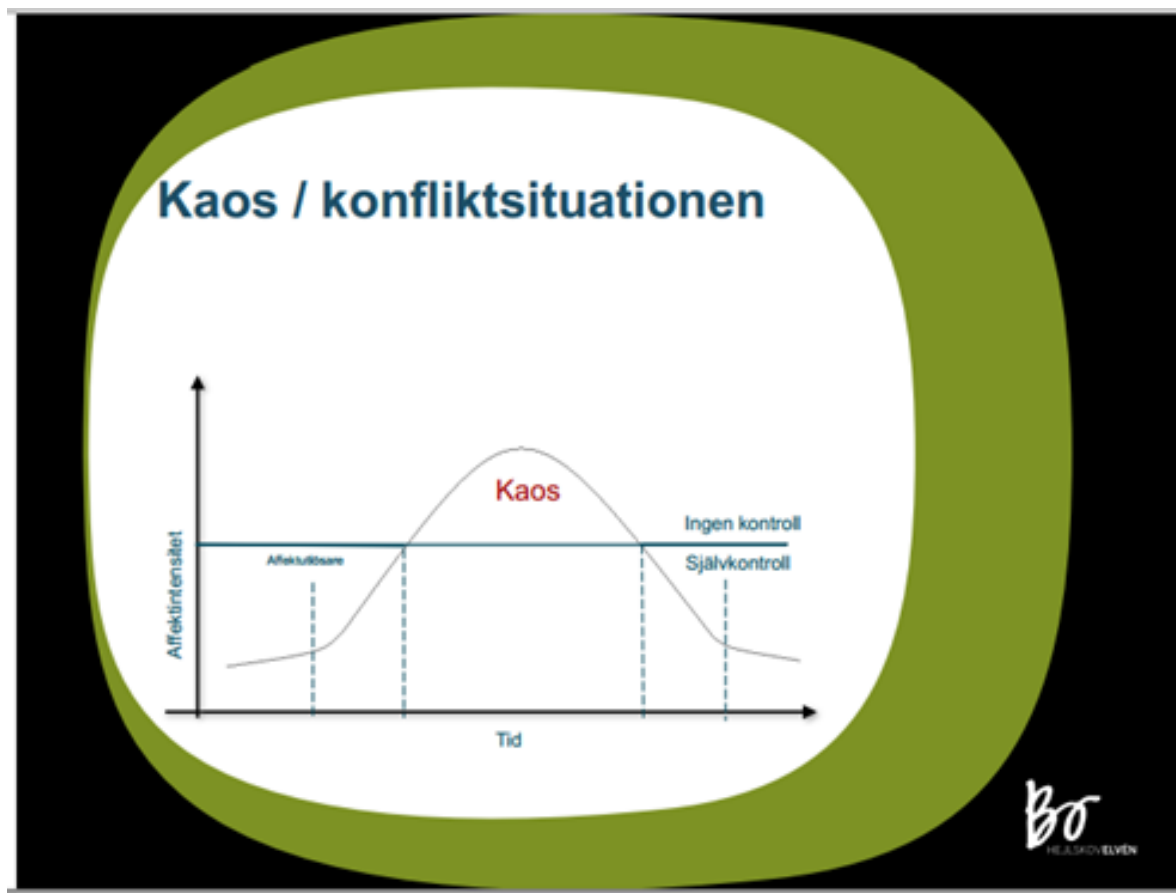

**Att möta alla elever
och se möjligheter
i svårigheter**

Petra Filipsson Jenny Lindgren

**När ett barn säger nej eller inte
”fungerar” i gruppen ställer vi ofta
för höga krav på någon förmåga....**

Vad händer när vår vardag inte är begriplig?

1. Förmågan att beräkna orsak /verkan

- Förståelsen för att andra personer kan känna/tänka/uppleva något annat än vad jag gör.
 - Det ser roligt ut när Kalle cyklar omkull.
 - Kasta grus är kul.
 - Äta med fingrarna är mysigt.
 - Barnet gör om samma sak gång på gång och "lär sig aldrig av misstaget".

1. Förmågan att beräkna orsak /verkan

Ett barn som inte förstår orsak/verkan har också svårt att förstå tillsägelser

Detta resulterar i:

Barnet förstår inte varför de andra blir arga, bannorna skapar endast förvirring och skuld känslor hos barnet. Konsekvenser (straff) ökar det beteendet vi bestraffas för.

Förslag på lösningar:

- Seriesamtal som förklarar sammanhang.
- Förebygga genom schema och struktur i form av bilder.

2. Svårigheter med uthålligheten

- Svårighet med förmågan att hålla den verbala instruktionen i huvudet medan man tänker.
- Lågt arbetsminnet- svårt att vänta på sin tur, komma ihåg medan man tänker.
- Pratar rakt ut vid samling, fyller i kompis berättelse eller tar över med att berätta om liknande.
- ”Glömmer ta på kläder när vi ska ut/efter gympan etc.
- Raserar pågående byggprojekt mitt i leken när det blir ”pilligt”.
- Ta en tre-steps-instruktion: gå till toaletten, kissa, tvätt händerna och kom tillbaka.

2. Svårigheter med uthålligheten

Ett barn som har svårt med uthålligheten upplever ofta misslyckande i vardagen.

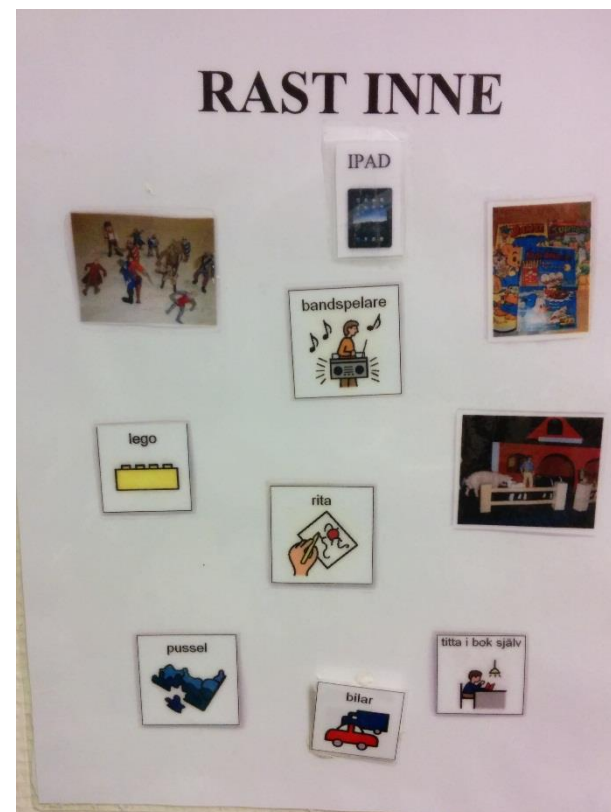
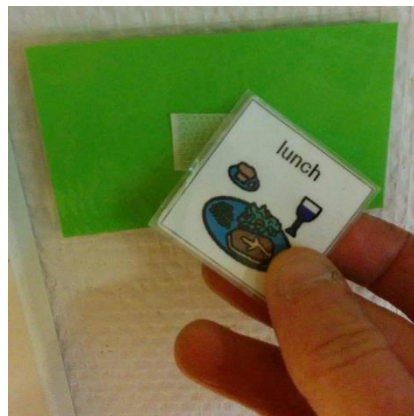
Detta resulterar i:

Frustration över att "inte" få berätta/göra medan man kommer ihåg. Dålig självkänsla om barnet inte får stöd, inte sällan blir de trötta av att ständigt behöva jobba för att minnas.

Förslag på lösningar:

- Förebygga genom schema och struktur i form av bilder.
- Transportkort, bildstruktur i flera steg
- Förtur i samling, minneshjälp
- Kan vi minska vänta situationer

Det auditiva försvinner, det visuella finns kvar....

Program med bilddatabaser

- Inprint
- Board maker
- Ebba editor (tecken)

- Svårighet med förmågan att hålla den verbala instruktionen i huvudet medan man tänker.
- Lågt arbetsminnet- svårt att vänta på sin tur, komma ihåg medan man tänker.

Förståelsen för att andra personer kan känna/tänka/uppleva något annat än vad jag gör.

3. Förmågan att hantera impulser

- Förmågan att skärma av och hålla fokus i situationen.
 - Avbryter om något lockande tex. i-pad eller leksaker finns i rummet.
 - Måste bara springa i långa korridorer och på stora ytor.
 - Glömmer bort var han/hon var på väg.
 - Kan inte låta bli att göra "inte".
 - Barnet gör om samma sak gång på gång och "lär sig aldrig av misstaget".

3. Förmågan att hantera impulser

Ett barn som har svårt med hantera impulser blir lätt stirriga och uppstressade.

Detta resulterar i:

De ofta har svårt att komma till ro i en aktivitet och inte sällan blir de trötta av att få alla impulser och hamnar i affekt.

Förslag på lösningar:

- Rena ytor /avgränsade ytor och miljöer.
- Transportkort, bildstruktur i flera steg
- Titta över våra regler, vilka impulser skapar de?

4. Flexibilitet och förmågan att ställa om och snabbt byta aktivitet.

- Förmågan att avsluta och växla till annan aktivitet även om den är omtyckt.
- Förmågan att klara fysiska förändringar i miljön.
- Förmågan att föreställa sig det som ännu inte hänt.
- Har svårt för förändringar och vill ha det ”som vanligt”, vi är alltid ute efter lunch.
- Tycker om att gå ut men vill ändå inte gå ut när det väl är dags.
- Varför måste jag eller personal byta plats i ringen eller vid maten.

4. Flexibilitet och förmågan att ställa om och snabbt byta aktivitet.

- Var sak på sin plats.
- Alltid gummistövlar.
- Svårt att välja på abstrakta val.

Ett barn som har svårt med flexibiliteten blir lätt oroligt och otryggt. Ibland upplevs de som barnsliga i situationen.

Detta resulterar i:

De är ofta sist kvar och har svårt att plocka undan sina saker. De kan "låsa" sig i situationer som för oss kan upplevas som bagateller.

4. Flexibilitet och förmågan att ställa om och snabbt byta aktivitet.

Förslag på lösningar:

- Skapa naturliga slut!
- Visualisera vad som ska hända under dagen
- Undvik att byta aktiviteter för många gånger under en dag, längre pass istället.
- Förbered barnet på nästa aktivitet
- Begränsa antalet val och skapa struktur i de som kvarstår tex. tydliga bilder på valen, låt barnen välja i lugn och ro.
- Förklara och visa innan vad som ska hända, genom foton, faktiska besök av platsen, måla upp och rita vad som ska hända.

Visualisera tid:

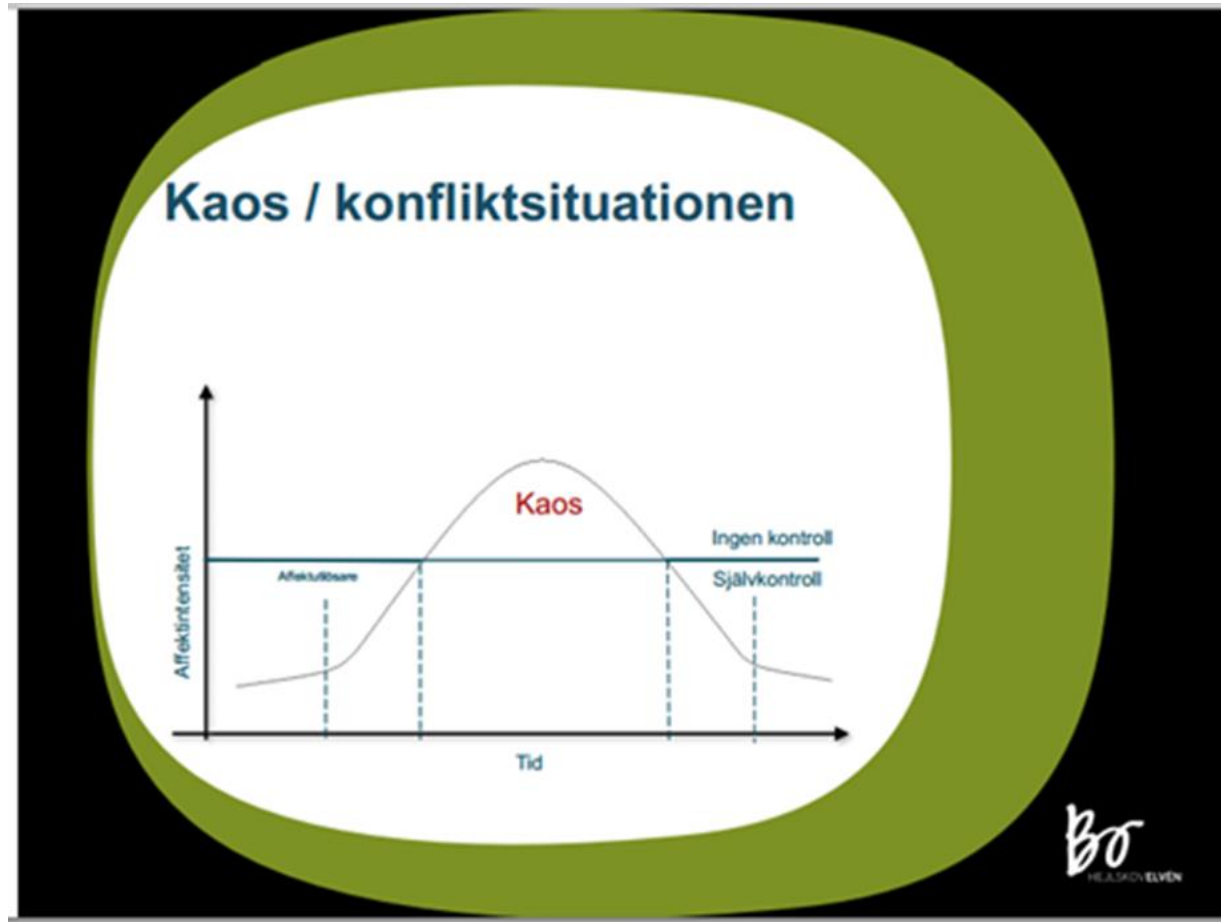

Förmågan att skärma av och hålla fokus i situationen.

- Förmågan att avsluta och växla till annan aktivitet även om den är omtyckt.
- Förmågan att klara fysiska förändringar i miljön.
- Förmågan att föreställa sig det som ännu inte hänt.

Ibland blir det kaos ändå...

Låg-affektivt bemötande

- Kräv aldrig ögonkontakt
- Ta ett steg tillbaka
- Ge utrymme, låt barnet ha sina strategier: Krypa under bordet, springa i väg etc.
- Kom överens med barnet om en plats där det alltid kan vara ifred.
- Hjälp barnet känna känslan av kontroll.

”Arga leken”, vem vinner?

Barn som kan uppföra sig gör det.

Men föräldrarna då...

Kontakta oss gärna!

- Petra.filipsson@edu.laholm.se
 - Jenny.lindgren@edu.laholm.se
 - www.sarskolanlaholmskommun.se
- ❖ Hejlskov.se